

De senaste tio åren har produktionen av oljepalm i ecuadorianska provinsen Esmeraldas, med löpp om att palmoljan ska slå igenom som biodiesel i Ecuador. Många småbönder lockas att satsa, men bonden Trifilo Canchingre talar om en katastrof.

Fyrtioåriga Trifilo Canchingre har från 12 års ålder arbetat som dräng på gårdar i byn Chucaple, Esmeraldas.

I dag har han sin egen gård där han har boskap samt odlar kakao och bananer, de senaste decenniernas vanligaste produkter i Esmeraldas. Men oljepalm är inget han vill odla.

– Jag ser skadorna som orsakas av palmodlingen, säger han.

Oljepalmen behöver en stor mängd vatten för att växa. Till skillnad från småbönderna, som är beroende av regnperioden för att odla, använder sig de stora företagen av bevattningssystem även under de torra månaderna. Det bidrar till vattenbrist i hela landet. Den intensiva gödslingen och kemikalieanvändningen utarmar marken och förorenar dricksvattnet för folket som bor nära plantagerna.

Dessutom, säger Trifilo Canchingre, tar palmodlingarna mycket plats. I takt med att efterfrågan på palmoljan har blivit större, har odlingarna utvidgats. Lokal- och urbefolkningar trängs undan eller isoleras.

Även om det låter motsägelsefullt, så beror alla dessa problem indirekt på att människors miljömedvetenhet i de industrialiserade länderna har blivit större. Flera partier i Europa arbetar för att öka användningen av biobränsle och konsumenterna ser det som ett bra alternativ att hålla i tanken.

Fördelen med biodiesel är att det ger mindre utsläpp som skadar naturen än vad fossila bränslen gör. Ett bra exempel som visar de gynnsamma effekterna är Colombia, där en stor andel av fordonen har dieselmotorer. Genom att blanda importerade fossila bränslen med hemproducerat palmoljebränsle, ökar kvaliteten och utsläppen minskar betydligt. Men frågan är om fördelarna är större än nackdelarna? Enligt den ecuadorianska miljöorganisationen Acción Ecológica

Det vi ser är att bara några enstaka fickor fylls med pengar.

Trifilo Canchingre

har det de senaste åren skövats 22 242 hektar tropisk skog med artrikt djur- och växtliv i kommunen San Lorenzo, i Esmeraldas norra del, för att ersättas med palmodlingar. Problemet är relativt nytt i Ecuador. Men i länder som Malaysia och Indonesien är det ett känt faktum att just palmodlingarna är huvudorsaken till att de regnskogsområden som återstår håller på att förintas.

För att oljepalmsodling ska bli lönsamt krävs en rad förutsättningar. Dels behövs ett stort kapital för att ha råd med kontinuerlig användning av gödsel och kemikalier under plantans livslängd. Dessutom

- Ursprungsregion: Västafrika
- Palmolja är ett vegetabiliskt fett. Den finns i många vardagsprodukter.
- 25% av alla vegetabiliska fetter kommer från palmoljefrukten.
- 85% produceras i Malaysia och Indonesien.
- Största producenterna i Latinamerika är Colombia och Ecuador.

behöver man en markyta på minst tio hektar för att täcka de utgifter som man har haft under odlingsperioden, förutsättningar som småbönder vanligtvis inte har. Trifilo Canchingre påpekar att den ecuadorianska regeringen försöker uppmuntra småbönder till att odla palmen genom att skänka plantor och en årsförbrukning av gödsel och kemikalier till dem. Men i längden har småbonden ändå inte resurser för att odla lönsamt. Trifilo Canchingre menar att istället borde regeringen lägga energi på att förverkliga orden om matsuveränitet som står i den nya grundlagen från 2008. Han tycker att regeringen säger emot sig själv när den uppmuntrar bönderna att odla en växt som oljepalm och samtidigt vill att de ska bli självförsörjande på mat, vilket är innebörden i ordet matsuveränitet.

Eftersom palmen inte heller ger någon betydande inkomst till småodlaren, är det endast de stora företagen som tjänar på produktionen.

– Det vi ser är att bara några enstaka fickor fylls med pengar. Vad vi ignorerar eller inte vill se är den katastrof som kan komma imorgon, avslutar han.

Sandra Rydberg, Clemens Conrad & Liza Palmblad

Palmolja som biodiesel MILJÖKATASTROF enligt småbonde

Trifilo Canchingre är orolig över de skador oljepalmsodlingarna orsakar.

FOTO: LIZA PALMBLAD